

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny za rok
2024
oraz przedstawienie potrzeb związanych z
realizacją zadań**

*zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
(Dz.U. z 2025r. poz. 49 t.j.)*

Koronowo, luty 2025r.

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art.179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025r. poz. 49 t.j.) istnieje obowiązek składania Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeb związanych z realizacją tychże zadań.

Uchwałą Rady Miejskiej w Koronowie z dnia 25 stycznia 2012 r. nr XVIII/159/12 Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie został wyznaczony jako podmiot właściwy do realizacji zadań z zakresu administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny. Zgodnie z art. 178 powyższej ustawy Burmistrz Koronowa Upoważnieniem z dnia 01.02.2012 r. nr OR-S.0052.15.2012 udzielił pełnomocnictwa Dyrektorowi Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie w zakresie prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wspierania rodziny oraz wydawania stosownych decyzji.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Założeniem podstawowym ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Kiedy w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się nieprawidłowości, instytucje powołane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Głównymi problemami wpływającymi na funkcjonowanie rodzin są m.in: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezrobocie, uzależnienia i niskie kompetencje opiekuńczo - wychowawcze rodziców.

II. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny.

Art.176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zadania własne gminy w zakresie wspierania rodziny do których w szczególności należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie opracował i realizował Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Koronowo na lata 2024 - 2026, który został przyjęty Uchwałą Nr LXXXV/757/23 Rady Miejskiej w Koronowie z dnia 29 listopada 2023r.

Głównym celem powyższego programu jest *„tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poprzez spójne działanie podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Koronowo”*.

Realizowane zadania gminnego programu to między innymi:

a) Zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych rodziny poprzez:

- zapewnienie rodzinie warunków socjalno – bytowych
- pomoc rodzinie w uzyskaniu ubezpieczenia zdrowotnego
- pomoc rodzinom w uzyskaniu lokalu z zasobów Gminy
- organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży
- pomoc w formie dożywiania
- pomoc materialna na zakup artykułów szkolnych

b) Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie poprzez:

- podnoszenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców
- zapewnienie wsparcia rodzinie poprzez przydzielenie asystenta rodziny
- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne
- pomoc w ramach Specjalistycznych Usług Opiekuńczych
- organizowanie pomocy i czasu wolnego w ramach działalności świetlicy socjoterapeutycznej oraz świetlic wiejskich

c) Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin poprzez:

- współpracę z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną
- pomoc osobom uzależnionym
- pomoc rodzinom dotkniętym przemocą
- finansowanie pobytu dziecka w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo – wychowawczych

d) Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom poprzez:

- doskonalenie kadry niosącej pomoc rodzinie (szkolenia dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych).

Wskaźniki dotyczące harmonogramu i planu realizacji działań zawartych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Koronowo zostaną opracowane i przedstawione po zakończeniu Programu.

Adresatami programu są rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Koronowo a w szczególności:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych
- rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej
- rodziny pragnące odzyskać władzę rodzicielską
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki
- kobiety w ciąży, rodziny zagrożone urodzeniem dziecka niepełnosprawnego

- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

W roku 2024r. asystenci brali udział w następujących szkoleniach: „Dobry Start – praca asystenta rodziny z kobietą w ciąży lub rodzicami niemowlęcia”, „Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w pracy ośrodków pomocy społecznej”, „Standardy i procedura ochrony małoletnich przed przemocą domową w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej”, „Praca z rodziną biologiczną w celu odzyskania dzieci przebywających w pieczy zastępczej”, „Hejt w szkole – jak przeciwdziałać przemocy werbalnej”, „Metodyka i dokumentowanie pracy asystenta rodziny”, „Kompetentny asystent rodziny – wyzwania, potrzeby i standardy pracy” oraz konferencjach: „Profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przemocy jako narzędzia służ pomagającym rodzinom”, „Uzależnienia – od teorii do praktyki”, „Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży”. Ponadto asystenci rodziny uczestniczyli w zajęciach z samoobrony organizowanych przez Zakład Karny w Koronowie oraz superwizji.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez :

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Tutejszy Ośrodek zapewniał rodzinom przeżywającym trudności wsparcie asystenta oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa. W 2024r. M-GOPS zatrudniał 4 asystentów rodziny w ramach umowy o pracę w zadaniowym systemie pracy. Od stycznia do grudnia 2024r. asystenturą na terenie miasta i gminy Koronowo objętych było 53 rodzin (98 dzieci w tych rodzinach), z tego 19 rodzin zobowiązanych zostało do pracy z asystentem przez Sąd.

Gmina zapewnia rodzinom dostęp do specjalistycznego poradnictwa. Rodziny mają możliwość skorzystania z pomocy m.in.: takich instytucji jak:

- Przychodnia Rejonowa ul. Paderewskiego 33,
- Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Koronowie ul. Szosa Kotomińska 3 – oferuje bezpłatną pomoc dla mieszkańców gminy m.in.: radcy prawnego, psychoterapeuty, psychiatry,
- Grupa AA „Emaus”– Dom Katechetyczny ul. Bydgoska 16,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, ul. Szosa Kotomińska 3,
- Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Pomianowskiego 1,
- Zespół Interdyscyplinarny, ul. Pomianowskiego 1,
- Powiatowy Urząd Pracy - Lokalny Punkt Informacyjny – Konsultacyjny w Koronowie ul. Pomianowskiego 1,

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Punkt Informacyjny w Koronowie ul. Pomianowskiego 1.

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Z rodziną tą gmina zawiera umowę o zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy. Rodzinę wspierającą ustanawia Burmistrz po uzyskaniu pozytywnej opinii Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W okresie sprawozdawczym nie zawarto żadnej umowy na pełnienie funkcji rodziny wspierającej.

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Na terenie Gminy Koronowo obecnie nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego, o których mowa w art. 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, natomiast istnieją inne formy opieki nad dziećmi np. świetlice szkolne, świetlice wiejskie, świetlica socjoterapeutyczna.

4. Finansowanie:

- podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 - ponoszonych przez rodziny wspierające;

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za dziecko umieszczone w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy ponosi wydatki. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku - 30%, a w trzecim i następnych latach 50%.

W roku 2024 Gmina Koronowo współfinansowała pobyt **99** dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej na nowych zasadach. **69** dzieci w rodzinach zastępczych (w tym: **4** dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych, **17** dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych, **35** dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, **13** dzieci w rodzinnym domu dziecka) oraz **30** dzieci w Placówkach Opiekuńczo - Wychowawczych w Karolewie i Trzemiętowie.

Koszty pobytu dzieci w rodzinach zastępczych wyniosły: **526.628,92 zł.**

Koszty pobytu dzieci w placówkach wyniosły: **571.830,06 zł.**

Łącznie przeznaczono w 2024r. na pobyt małoletnich z terenu miasta i gminy Koronowo w pieczy zastępczej kwotę **1.098.458,98 zł.**

W 2024r. poza rodziną biologiczną z Gminy Koronowo umieszczono **16** dzieci (**11** dzieci w rodzinach zastępczych i **5** dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych).

Do rodzin biologicznych w 2024 roku powróciło **2** dzieci (ponadto **5** dzieci osiągnęło pełnoletność, **1** dziecko zostało adoptowane).

6. Sporządzenie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:

a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,

b) do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;

Sprawozdania rzeczowo - finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2024r. oraz od 1 lipca do 31 grudnia 2024r., Ośrodek sporządził w wyznaczonych terminach przesyłając je z wykorzystaniem Statystycznej Aplikacji Centralnej.

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej prowadzony jest na bieżąco przez asystentów rodziny, pracowników socjalnych, a także poprzez ścisłą współpracę z innymi, służbami m.in.: pedagogami szkolnymi, wychowawcami klas, dzielnicowymi, służbą zdrowia. W przypadku gdy rodzina nie jest objęta wsparciem asystenta, a tutejszy Ośrodek poweźmie informację o sytuacji kryzysowej rodziny (np. ze strony szkoły, komisariatu policji, zgłoszenia innych instytucji lub osób) – pracownik socjalny podejmuje działania w środowisku mające na celu wstępne zdiagnozowanie sytuacji rodziny. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy V Wydział Rodzinny i Nieletnich jest każdorazowo informowany o nieprawidłowościach w sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dzieci.

III. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

Niezbędne potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczą :

- zapewnienia środków finansowych na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo - wychowawczych,
- utworzenia lub zlecenia przez gminę prowadzenia placówki wsparcia dziennego dla dzieci funkcjonującej na podstawie art 18 i 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie czterech asystentów rodziny w zadaniowym systemie pracy celem zapewnienia odpowiedniej jakości pracy z rodzinami doświadczającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Liczba rodzin z którymi jeden asystent może prowadzić pracę w tym samym czasie nie może przekroczyć 15,
- zapewnienie środków finansowych na szkolenia dla asystentów rodziny z uwagi na ciągłe zmiany przepisów prawa oraz konieczność realizacji nowych zadań
- propagowanie informacji o formach pomocy dla rodzin przeżywających trudności związane z opieką i wychowaniem dzieci – rodziny wspierające,
- rozwój wolontariatu oraz zapewnienie dzieciom z rodzin z deficytami opiekuńczo – wychowawczymi wsparcia wolontariuszy np. pomoc w nauce, wspólne spędzanie czasu wolnego,
- rozszerzenie oferty Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Koronowie o terapię rodzinną i małżeńską,
- zaangażowanie i doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodzin celem skuteczniejszej pomocy.